

hívták ki a lámpák elé. 1901 január 1-én a weimári udvari színházban a színészeknek megtiltották, hogy a felvonások után a függöny előtt megjelenjenek. 1923 február 16-án az „Árnyék” premierjén a Nemzeti Színházban Váradi Arankát összesen 138-szor hívták ki. [Az első kihívott német színész Schröder Lajos volt Hamburgban, midőn 1780-ban a „Bernauer Ágnes” c. darabban Albrecht szerepét játszotta. (Lásd: Színházi Látcsó, 1863.) Ezzel szemben a Pesti Hírlap 1888 december 19-iki száma szerint (5. oldal, I. hasáb) Berlinben Brockmann nevű híres Hamletszínészt hívták ki elsőül, ki Hamletet 12-szer játszotta. Az első kihívott szerző Voltaire volt, Arthur Pougin: Dictionnaire Du Théâtre, Párizs, 1885 5—6. oldalon azt írja, hogy „az első kihívott szerzőt 1778 március 30-án ünnepelték, Párizsban, Voltaire Iréne c. darabjának hatodik előadásán, — midőn a nyílt színpadon megkoszorúzták a költő mellszobrát és őt is előhívták.”

Kihozni kifejezés alatt azt szokták érteni, hogy a színész a szerepe szelleméből mit tudott megérzékelteni, mennyire értette meg a szerző intencióját és az esetleges silány vagy passzív szöveg dacára is mennyire tudott értéket adni alakításának. A darabot kihozni színházi nyelven annyit jelent, mint a darabot annyira előkészíteni, hogy az műsorra tűzhető legyen.

Kihúzni a szezont. A vidéki színészek gyakran használják e kifejezést, — jelenti, hogy a kérdéses állomáson hosszabb időt ki-vánnak tölteni.

Kihúzni magát a szereplés alól. Ez is — művészet. Azt a momentumot jelenti, hogy ha a színész, egy neki nem tetsző szerep eljátszásához nem érez kedvet, mert az illető szerep nem illő az egyéniségéhez, — akkor bizonyos rafináltsággal felkészülten kiszabadítja magát a kötelék alól, azaz: „kihúzza magát” a szerep eljátszása alól.

Kihúzott szerep. Ha valamely színdarabban egy alak megjelenése a próbákon feleslegesnek bizonyul, akkor azt a rendező — mint kényegtelen — kitörli a sugópéldányból, tehát színésznnyelven — kihúzza a szerepet. (A kifejezés hasonlít a „Meghúzni

a szerepet” kitétel, ami azonban mást jelent. Lásd: Meghúzni a szerepet.)

Kijátszani. Kifelé játszani. Színészszargon, — arra mondják, hogy ha a színész szerepe valamelyik részét hatásos aláfestéssel játszotta meg. — De akkor is alkalmazzák, ha a színész valamely darabban nagy sikert ért el, erre azt mondja, hogy „kijátszottam magam!” ...

Kijátszani magát a színpadról. Színészszargon. Akkor mondják, ha előadás alkalmával a színész megelégedzik arról, hogy a jelenetéről távoznia kellett volna, erre akár egyik partnere, akár esetleg a sűgő figyelmeztetésére hallgatva: észrevétlenül kioldalog a színpadról. E tényt úgy mondják színésznnyelven, hogy „kijátszotta magát” a színpadról. — A kifejezést azonban próbák alkalmával is használják, mint rendezői utasítást, különösen u. n. „vakjelenet” (L. o.) alkalmával.

Kijön a darab. Ezt a kifejezést a színházi rendezők szokták használni, jelenti, hogy a szindarab egy meghatározott időre műsorra ki van tűzve, tehát elő kell készíteni, azaz vele „ki kell jönni.”

Kijön — a szerep poénja, ha a színész jól mondja azt el. — Ellenkező esetben a rendező az illető részt kihúzza, mert nem „jön ki” jól.

„Ki kelt fel engem? gyászfiú, ki vagy te, Kinek lefordított szövétnékén Elhunyt világnak hamva szendereg?” (Vörösmarty Mihály: „Árpád ébredése” c. előjátéknak első sorai, melyel a Nemzeti Színház 1837 augusztus 22-én megnyitották.)

Kilányi Lajos, balett-táncos, sz. 1819 március 17-én, Pesten; tanulmányait befejezve sebész pályára készült, azonban inkább vonzották őt a német színház és tánc-termek. Crombé-tól vett táncleckéket és oly tökéletességre vitte a táncát, hogy a pesti német színházaknál alkalmazták. 1845-ben Veszter Sándor által alakított vándor nemzeti táncársulattal hosszabb külföldi utazást tett. 1851 április 23-án felépett a Nemzeti Színházban. 1859-ben Pesten a József-külvárosi színház balettmestere volt. 1861